

Г. б. 6
344

ПРАВИЛА

ДРУШТВА ЗА ПОДИЗАЊЕ ХРАМА

ПРВОМ АРХИЈЕПИСКОПУ

И

ПРОСВЕТИТЕЉУ СРПСКОМ

С В. С А В И

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА „СМИЉЕВО“ ПЕРЕ ТОДОРОВИЋА.

1896.

10-238636812

Т. С. 6
344

Лука Ђеловић

БЕОГРАД УНИВ. БИБЛИОТЕКА

Лука Selović

И. Бр. 45352

БЕОГРАД

ПРАВИЛА

ДРУШТВА ЗА ПОДИЗАЊЕ ХРАМА

ПРВОМ АРХИЈЕПИСКОПУ

И

ПРОСВЕТИТЕЉУ СРПСКОМ

С В. С А В И

БЕОГРАД

ШТАМПARIЈА „СМИЉЕВО“ ПЕРЕ ТОДОРОВИЋА.

1896.

ALYNN THORNTON

BE O T P A

Uluka Celovic

BE O T P A

ALYNN THORNTON

ALYNN THORNTON

ALYNN THORNTON

11

ALYNN THORNTON

ALYNN THORNTON

ALYNN THORNTON

11

Члан 1.

Друштво за подизање храма Св. Сави оснива се са задаћом, да оствари давнашњу жељу васколика Српства подизањем велељепног храма на Врачару, као месту на којем су спаљене свете мошти Божијег угодника и првог српског архиепископа и просветитеља.

Члан 2.

Ову своју патриотску задаћу отпочело је друштво тим, што је његов привремени Глав. Одбор, за успомену тристагодишњице спаљивања мошти Св. Саве, већ подигао на Врачару привремену црквицу, која је 27. Априла ове год. освећена и која ће трајати, док се не подигне велелепни храм, ради којег је и друштво основано.

Члан 3.

Друштво ће свој задатак извршити :

1. Прилозима од Срба и Српкиња из свију српских крајева.
2. Помоћи од државе, округа, срезова, општина и новчаних завода.
3. Прилозима српских пријатеља.
4. Завештањима побожних и родољубивих хришћана.
5. Прилозима цркава и манастира.

6. Прилозима разних удружења и еснафа.
7. Прилозима при касама разних државних и општинских надлештава.
8. Приходима од предавања, представа, концерата, забава и других корисница за овај циљ.
9. Остатком чистотога прихода од привремене црквице.
10. Интересом на капитал; и
11. Непредвиђеним приходима.

Члан 4.

Ко на име прилога упише већу суму, може је и поступно отплаћивати (месечно, тромесечно, полугодишње) у року од две године, а упис прилога траје, докле се год отпочето дело не сврши.

Члан 5.

Имена приложника објављиваће се путем штампе и тачно записивати у „Књигу приложника за подизање храма Св. Сави“, и сваком ће се приложнику дати признаница под бројем приложничке књиге.

Члан 6.

Сви прилози шаљу се у Београд главном благајнику друштва за подизање храма Св. Сави.

Прилоге ће купити и одређени чланови Глав. одбора у Београду — пододбора у унутрашњости — и повереници на страни. Они ће за то имати писмено овлашћење у Београду од председника Глав. одбора, у унутрашњости од пододбора.

Поверенике на страни именоваће председник у споразуму са Глав. одбором.

Имена свију скупљача објавиће се у новинама.

Члан 7.

Кад благајници у унутрашњости прикупе суму од *двеста* динара, дужни су је послати главном благајнику, а овај чим прикупи суму од *пет стотина* динара, предаће је Управи Фонда на руковање. Главни је благајник уједно одговорни чувар свију новчаних докумената од свега примљеног, уложеног и издатог новца и сваки новчани издатак мора бити оправдан пуноважним документом.

Члан 8.

Зидање храма не може се отпочети док прикупљени капитал не достигне суму од 200.000 динара.

Члан 9.

При избору и набавци земљишта, грађења плана и зидању цркве вреде прописи закона о јавним грађевинама и закона о црквеним властима.

Члан 10.

Друштвом за подизање храма Св. Сави управља Главни Одбор, којем је седиште у Београду.

Главни одбор састављају: председник, потпредседник, два благајника од којих је један главни, три секретара од којих је такође један главни и педесет одборника.

Председник је Главног одбора Митрополит Србије. Остали часници и одборници бирају се

Председник потписује сву преписку.

Кад је председник у дужности спречен, замењује га потпредседник.

Члан 17.

По главнијим местима у Србији установиће се пододбори друштва за подизање Храма Св. Сави.

Пододбор састављају председник, благајник, секретар и 4—6 одборника. Чланови пододбора могу бити само они, који су приложили најмање двадесет динара.

Пододбор је сталан и кад се неко место упразни смрћу или иначе, пододбор ће се сам попунити и о том Главни одбор известити.

Ну кад у неком месту двадесет приложника затраже да се бира нов пододбор, или кад то Главни одбор нађе за потребно, председник пододбора дужан је сазвати месни скуп да се тај избор изврши. Бирање новог пододбора може бити само једном за годину.

Пододбор је дужан поднети Глав. одбору на крају сваке године извештај о свому раду.

Члан 18.

Извршни одбор

Да би Главни одбор могао лакше вршити друштвени задатак изабраће између себе *Извршни одбор* од 12 лица, који ће изабрати између себе председника, благајника и секретара.

Од ових чланова иступају коцком сваке године четворица од којих двојица могу бити на ново изабрани.

Извршном је одбору дужност:

1. да прима и извршује све одлуке, које му Глав. одбор упути.
2. да прикупља прилоге.
3. да спрема предлоге за Глав. одбор.
4. да се у опште стара да се друштвени циљ што пре и што боље оствари.

Извршни одбор подноси цео свој рад Гл. одбору на одобрење.

Члан 19.

Благајницима је дужност.

1. да правилно и тачно воде књиге свију новчаних примања и издавања, да примљеним новцем рукују по одредбама ових правила.

2. да спискове приложника са означењем приложених сума уредно шаљу главном секретару.

Кад је главни благајник спречен замењује га млађи благајник.

Члан 20.

Секретарима је дужност: да поред деловодства у седницама, воде тачно спискове приложничких имена и њихових прилога као и преписку одбора-пододбора у унутрашњости — са свима властима, удружењима и појединим лицима.

Дужност је главног секретара: да спрема сва акта за седнице Гл. одбора, да уз припомоћ осталих секретара води записник у седницама, да води председникову преписку са свима где

устреба, да према потписује сваки акт од стране председника, да води књиге и спискове приложника и предаје јавности њихова имена и прилоге.

Кад је главни секретар спречан, одредиће председник — односно потпредседник — Гл. одбора једног од млађих секретара да га замени и о томе ће извести Главни одбор.

Чл. 21

НАДЗОРНИ ОДБОР

Друштво за подизање храма Св. Сави врши надзор над радом и имаовином својом преко надзорног одбора од тројице чланова, који не смеју бити у исти мах и чланови остала два одбора. Њих бира годишњи збор на годину дана унапред и то од приложника који су даривали најмање *шездесет* динара. Председник је надзорном одбору најстарији по годинама.

Дужност је надзорном одбору.

1. да барем у четири месеца прегледа и контролише рад извршног одбора — по потреби и пододбора — и о том извести Глав. одбор у првим седницама.

2. да у свако доба, кад нађе да треба, прегледа рачуне и рачунске књиге главног благајника и ако се увери о неправилности, предложиће Глав. одбору да смени благајника.

3. да на годишњем збору поднесе Глав. одбору годишњи извештај о раду и укупном новчаном стању друштвеном. Гај ће се извештај предавати јавности.

Члан 22.

По себи се разуме да главни надзор, над радом и имаовином. и главног и извршног одбора — врши министар просвете и црквених послова, коме се тога ради у року од петнајест дана, после годишњег збора, подноси, сваке године, потпун преглед рада и имаовине друштвене. Он је властан, кад год нађе да треба, наредити преглед друштвених књига и рачуна.

Члан 23.

Годишњи збор

Приложници држе, сваке године, у месецу Јануару, годишњи збор. На томе збору имају право говора и решавања само они чланови, који су приложили најмање десет динара.

Годишњи збор бира на место одступилих чланова нове чланове у одборе, њему се подноси извештај о раду и стању друштва и тачни рачуни прихода и расхода, чита се извештај надзорног одбора и већа о предлозима, поднесеним Глав. одбору на петнајест дана пре годишњег збора.

Збор може бити и ванредан кад то Глав. одбор нађе за потребно.

Позив на збор мора се објавити у главним листовима барем на 15 дана пре но што ће се држати.

Члан 24.

Први годишњи збор држаће се 27 априла 1896 год., а дотле ће вршити дужност Главног одбора садашњи привремени Главни одбор.

Председник ће у споразуму са привременим Глав. одбором одредити по главним местима у Србији поверенике, који ће одмах почети скупљати прилоге и чим се у коме месту накупи 15 прилагача, позваће их повереник на скуп, који ће изабрати пододбор према чл. 17.

Члан 25.

ЗАКЉУЧАК

Да би се потомству оставио видљив спомен о пожртвовању и родољубљу побожних приложника, установљава се књига: „Споменица приложника за подизање храма првом српском учитељу и просветитељу Св. Сави“. Ова ће се књига вечито чувати у св. Храму и у њој ће се записивати :

1; Сваки који у један пут приложи најмање десет динара.

2. Ко приложи од 300—600 дин. поред уписа у књигу добиће и захвалницу, коју ће одбор нарочито установити за тај циљ.

3. Оном лицу, које приложи више од 600 динара, поред уписа у књигу и издате захвал-

нице, биће име урезано златним словима на плочи, на видном месту у Храму.

4. Главни одбор постараће се преко свога председника да сви заслужни трудбеници око подизања ове свете задужбине добију одличје.

5. Свима умрлим приложницима овог св. Храма, држаће се сваке године свечан спомен у нарочити свечани дан, који ће одредити поглавар српске цркве.

Члан 26.

Пошто милошћу божијом и пожртвовањем целог српства и његових пријатеља буде подигнута ова света задужбина, Главни одбор положиће јаван рачун о целокупном раду свом.

Члан 27.

Измене и допуне у овим правилима може чинити само Глав. одбор, а вредиће онда, кад их одобри министар просвете и цркв. послова.

Члан 28.

Печат цркве св. Савске уједно је печат и Глав. одбора. Он има у среди лик Св. Саве с надписом озго: „Печат цркве Св. Саве“ а оздо: „у Београду“.

Члан 29.

Правила ова важе, кад их одобри министар просвете и црквених послова

На основу чл. 2 закона о уређењу министарства просвете и црквених послова, одобравам ова правила.

КЦБр. 1477.

31. Децембра 1895 год.
у Београду.

Министар просв. и цркв. послова

Љ. Ковачевић С. Р.

